

Kuipers wil dopingzondaars milder straffen

Harm Kuipers:
Van start op twee linkerschaatsen
 Autobiografische vertellingen.
 Uitgeverij 2010, € 14,95

★★★★☆

Hij nam het op voor Lance Armstrong. In de stormvloed van openbaringen door spijtoptanten, boetedoeningen van sportjournalisten, en gelijkhebbigheid van columnisten viel de mening van Harm Kuipers extra op. 'Armstrong boef? Ik geloof er niks van,' luidde de kop boven een interview met de oud-topschaatser en dopingdeskundige in *NRC*.

In het verhaal vertelde Kuipers het Usada-rapport over Armstrong met bovengemiddelde interesse te hebben gelezen en dat hij de bewijsvoering 'niet erg overtuigend' vond.

Interessante conclusie van een hoogleraar Sport, beweging en gezondheid aan de Universiteit van Maastricht, die ook functies vervulde bij de wereldwijde antidopingautoriteit Wada. En een mooie reden zijn onlangs verschenen boek *Van start op*

twee linkerschaatsen te lezen.

Kuipers kreeg hulp bij het redigeren van de bundeling vertellingen, maar uiteindelijk schreef hij het boek zelf. Natuurlijk schreef Kuipers het zelf. De autobiografische verhalen maken namelijk duidelijk dat de oud-schaatser altijd zijn eigen weg is gegaan. En getuige zijn wereldtitel allround in 1975 en zijn hoogleraarschap op vele gebieden ook met succes.

In het begin worden de verhalen verteld alsof Kuipers op een verjaardagsfeest over zijn leven vertelt. Knullige anekdotes met pikante details over schaatstrainingenkampen volgen op een verhaal over zijn eenvoudige afkomst. Daarbij is Kuipers geen stilist. Maar vanaf het moment dat Kuipers zich in het boek richt op zijn medische studie en zijn bemoeienis met het dopingonderzoek, staan er genoeg interessante zaken in.

Verschillende dopingzaken – waaronder die van schaatsster Claudia Pechstein – worden gedetailleerd en duidelijk beschreven. Hij toont aan hoe je met slim strategisch spel je gelijk kunt behalen, ondanks dat de heersende macht niets wil weten van

de nieuwe inzichten. En hij verhaalt over het onderzoek dat duidelijk maakte dat amfetamine door wielrenners ten onrechte lang werd gezien als een prestatiebevorderend middel.

Dergelijke misvattingen zijn symptomatisch. 'In sommige sporten heeft

heel lang de overtuiging geleefd dat je geen topprestaties kunt leveren zonder doping.'

Kuipers heeft meer wonderlijke meningen over dopingbestrijding. Hij benadrukt het belang van het placebo-effect. Zijn onderzoeken toonden aan dat sporters die dachten dat ze doping kregen, ook beter presteerden, terwijl ze een placebo hadden gekregen. En hij maakt duidelijk hoe hij ervoor heeft gestreden om zaken als cafeïne niet op de dopinglijst op te nemen. Dergelijke progressieve gedachten zorgden er uiteindelijk voor dat hij niet langer werd gevraagd voor een speciale commissie van Wada.

Het meest interessant is zijn opvatting over het korter straffen van dopinggebruikers: niet twee jaar, maar slechts een aantal maanden in combinatie met een flinke geldboete. Dat voorkomt namelijk langlopende en geldverslindende rechtszaken. 'Omdat de feitelijke schorsing dan veel korter is, heeft de sporter geen twee jaar de tijd voor een juridisch steekspel.'

Een dergelijke onorthodoxe zienswijze is kenmerkend voor Kuipersn.

Tegen de verwachting in werd hij hoogleraar. Als schaatser had hij zijn eigen trainingsmethoden. Als medisch onderzoeker stond hij aan de basis van verschillende innovaties: op sportgebied onderzocht hij bijvoorbeeld sportdranken en de effectiviteit van bepaalde doping.

Ook in de levensfase waarin de 64-jarige Kuipers zich nu bevindt – er is prostaat- en slokdarmkanker bij hem geconstateerd – heeft hij zich inmiddels alweer op een eigenzinnige wijze weten te onderscheiden. In samenwerking met allerlei organisaties en verenigingen streeft hij naar een goede voorlichting voor iedereen bij wie prostaat- en slokdarmkanker is geconstateerd. 'Een goed geïnformeerde patiënt weet beter waar hij aan toe is en weet ook beter wat bepaalde beslissingen inhouden.'

Dus wielerbonden, renners en andere belanghebbenden: minder zwaar straffen als een gedeelte van de oplossing van het dopinggebruik is gewoon best een goed idee om naar te luisteren.

ARTHUR VAN DEN BOOGAARD